

ÜSTAD VE RİSALE-İ NUR

<i>RİSALE-İ NUR VE ASRIMIZ</i>	1
<i>RİSALE-İ NUR'UN MAHİYETİ</i>	2
<i>NEDEN ÇOK OKUMAK?</i>	3
<i>RİSALELERİ OKUMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR</i>	4
<i>RİSALELERİN KISA ZAMANDA HAKİKATE ULAŞTIRMA VESİLESİ OLMASI</i>	5
<i>NUR DAİRESİNDE DAİMA BİRİNCİLİĞİ MUHAFAZA EDEN ZAT'A (HULUSİ ABİ'YE)</i>	6
<i>Özet</i>	6

Risale-i Nur ve Asrımız

Bugünlerde mânevî bir muhâverede bir suâl ve cevabı dinledim. Size bir hülâsasını beyan edeyim:

Biri dedi: Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük tahşidâtları ve küllî teşhizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derece hararetle daha yeni tahşidât yapıyor?

Ona cevaben dediler: “Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı ve bir küçük hâneyi tamir etmiyor. Belki küllî bir tahribatı ve İslâmîyet'i içine alan ve dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kaleyi tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslâha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedârik ve terâküm edilen müfsit âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umûmîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun ve bâhusus avâm-ı müminîn'in istinadgâhları olan İslâmî esasların ve cereyanların ve şeâirlerin kırılması ile bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi Kur'ân'ın i'câzıyla ve geniş yaralarını Kur'ân'ın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeye çalışıyor.

Elbette böyle küllî ve dehşetli tahribata ve rahnelere ve yaralara, hakkalyakîn derecesinde, dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde mücerreb ilâçlar ve hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki; bu zamanda Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın i'câz-ı mânevîsinden çıkan Risale-i Nur o vazifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyât ve inkişâfâta medardır.” diye uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de tamamen işittim, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum... (Şualar)

Madem, bin seneden beri iman ve Kur'ân aleyhinde teraküm eden Avrupa filozoflarının itirazları ve şüpheleri yol bulup ehl-i imana hücum ediyor. Ve bir saadet-i ebediyenin ve bir hayat-ı bâkiyenin ve bir Cennet-i daimenin anahtarı, medarı, esası olan erkân-ı imaniyeyi sarsmak istiyorlar. Elbette **her şeyden evvel imanımızı taklitten tahkike çevirip** kuvvetlendirmeliyiz. (Şualar)

Madem hakikat böyledir, ben tahmin ediyorum ki: Eğer **Şeyh Abdülkadir-i Geylanî (R.A.) ve Şah-ı Nakşibend (R.A.) ve İmam-ı Rabbanî (R.A.) gibi**

zatlar bu zamanda olsaydılar, bütün himmetlerini hakaik-ı imaniyenin ve akaid-i İslâmiyenin takviyesine sarfedeceklerdi. Çünkü saadet-i ebediyenin medarı onlardır. Onlarda kusur edilse, şekavet-i ebediyeye sebebiyet verir.

İmansız Cennet'e gidemez, fakat tasavvufsuz Cennet'e giden pek çoktur. Ekmeksiz insan yaşayamaz, fakat meyvesiz yaşayabilir. **Tasavvuf meyvedir, hakaik-ı İslâmiye gıdadır.** Eskiden kırk günden tut ta kırk seneye kadar bir seyr-i sülûk ile bazı hakaik-ı imaniyeye ancak çıkılabilirdi. Şimdi ise Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle, **kırk dakikada o hakaika çıkılacak bir yol bulunsa, o yola karşı lâkayd kalmak elbette kâr-ı akıl değil!..**

İşte otuzüç adet Sözler, böyle Kur'anî bir yolu açtığını, dikkatle okuyanlar hükmediyorlar. Madem hakikat budur esrar-ı Kur'aniyeye ait yazılan **Sözler, şu zamanın yaralarına en münasib bir ilaç, bir merhem ve zulûmatın tehacümatına maruz hey'et-i İslâmiyeye en nafi' bir nur ve dalalet vadedilerinde hayrete düşenler için en doğru bir rehber** olduğu itikadındayım. (Mektubat)

Ehl-i velâyetin amel ve ibadet ve sülûk ve riyazetle gördüğü hakikatler ve perdeler arkasında müşahede ettikleri hakaik-i imaniye, aynen onlar gibi, **Risale-i Nur, ibadet yerinde, ilim içinde hakikate bir yol açmış sülûk ve evrad yerinde, mantikî burhanlarla ilmî hüccetler içinde hakikatü'l-hakaika yol açmış ve ilm-i tasavvuf ve tarikat yerinde, doğrudan doğruya ilm-i kelâm içinde ve ilm-i akîde ve usûl-ü din içinde bir velâyet-i kübrâ yolunu açmış ki,** bu asrın hakikat ve tarikat cereyanlarına galebe çalan felsefî dalâletlere galebe ediyor, meydandadır.» (Emirdağ Lâhikası-I)

Risale-i Nur'un Mahiyeti

Risale-i Nur, Kur'an-ı Hakîm'in bir mu'cize-i mâneviyesi ve bu zamanın dinsizliğine karşı mânevî atom bombası olarak solculuk cereyanlarının mâneviyât-ı kalbiyeyi tahribine mukabil, mâneviyât-ı kalbiyeyi tamir edip ferden ferdâ iman-ı tahkikîden gelen muazzam bir kuvvet ve kudrete istinadı okuyucuların kalblerine kazandırıyor. Ve bu vazifeyi de yine mukaddes Kur'an'ımızın ilham ve irşadiyle ve dersiyile îfâ ediyor.

Tefekkür-ü imanî dersiyile, tabîyyûn ve maddiyyûnun boğulduğu aynı meselelerde tevhid nurunu gösteriyor.

İman hakikatlerini madde âleminde temsiller ve deliller göstererek izah ediyor.

Liselerde, üniversitelerde okutulan ilim ve fenlerin aynı meselelerinde iman hakikatlerinin isbatını güneş zuhurunda gösteriyor. (Barla Lahikası)

Sözler'deki hakaik ve kemalât, benim değil Kur'an'ındır ve Kur'an'dan tereshüh etmiştir. Hattâ Onuncu Söz, yüzer âyât-ı Kur'aniyeden süzülmüş bazı katrelerdir. Sair risaleler dahi umumen öyledir. (Mektubat)

Risale-i Nur eczaları, bütün mühim hakaik-i îmaniye ve Kur'aniyeyi hattâ en muannide karşı dahi parlak bir surette isbatı, çok kuvvetli bir işaret-i gaybiye ve bir inayet-i ilâhiyedir. Çünkü hakaik-i îmaniye ve Kur'aniye içinde öyleleri var ki; en büyük bir dâhî telakki edilen İbn-i Sina, fehminde aczini itiraf etmiş, "Akıl buna yol bulamaz!" demiş. Onuncu Söz Risalesi, o zâtın dehasıyla yetişemediği hakaiki; avamlara da, çocuklara da bildiriyor.

Hem meselâ: Sırr-ı Kader ve cüz'-i ihtiyarînin halli için, koca Sa'd-ı Taftazanî gibi bir allâme; kırk-elli sahifede, meşhur Mukaddemat-ı İsna Aşer namıyla telvih nam kitabında ancak hallettiği ve ancak havassa bildirdiği aynı mesaili, kadere dair olan Yirmialtıncı Söz'de, İkinci Mebhasın iki sahifesinde tamamıyla, hem herkese bildirecek bir tarzda beyanı, eser-i inayet olmazsa nedir?

Hem **hakaik-i îmaniye ve Kur'aniyede öyle bir genişlik var ki, en büyük zekâ-i beşerî ihata edemediği halde;** benim gibi zihni müşevveş, vaziyeti perişan, müracaat edilecek kitab yokken, sıkıntılı ve sür'atle yazan bir adamda, o hakaikin ekseriyet-i mutlakası dekaikiyle zuhuru; doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîm'in i'caz-ı manevîsinin eseri ve inayet-i Rabbaniyenin bir cilvesi ve kuvvetli bir işaret-i gaybiyedir.

Hem hangi kitab olursa olsun, **böyle hakaik-i ilâhiyeden ve îmaniyeden bahsetmiş ise, alâküllihal bir kısım mesaili, bir kısım insanlara zarar verir** ve zarar verdikleri için, her mes'ele herkese neşredilmemiş. Halbuki şu risaleler ise; şimdiye kadar hiç kimsede, -çoklardan sorduğum halde- sût-i tesir ve aksü'l-amel ve tahdiş-i ezhan (zihin karışıklığı) gibi bir zarar vermedikleri, doğrudan doğruya bir işaret-i gaybiye ve bir inayet-i Rabbaniye olduğu bizce muhakkaktır. (Mektubat)

Risale-i Nur'un mayası ve meşrebi, tefekkür ve şefkat olup sâir meşreplerdeki aşk yerinde, Risale-i Nur'un meşrebinde müştâkâne şefkattir ve re'ftekârâne muhabbettir. Risale-i Nur, ism-i Hakîm ve ism-i Rahîm'in mazharıdır. (Şualar)

Risale-in Nur'un müstesna bir hassası, İsm-i Hakem ve Hakîm'in mazharı olup bütün safahatında, mebahisinde **nizam ve intizam-ı kâinatın ayinesinde İsm-i Hakem ve Hakîm'in cilveleri olan hikmet-i kudsiyeyi ve hikemiyat-ı Kur'aniyeyi (Kuran'ın hikmetlerini) ders veriyor.** Mevzuu ve neticesi, hikmet-i Kur'aniyedir. (Şualar)

Hem **Risalet-in Nur**, sair ülemanın eserleri gibi **yalnız aklın ayağı ve nazarıyla** ders vermez ve evliya misillü **yalnız kalbin keşf ve zevkiyle** hareket

etmiyor belki **akıl ve kalbin ittihad ve imtizacı ve ruh vesair letaifin teavünü ayağıyla hareket ederek evc-i a'lâya (en yüksek noktaya) uçar** taarruz eden felsefenin değil ayağı, belki gözü yetişmediği yerlere çıkar hakaik-ı imaniyeyi kör gözüne de gösterir.» (Kastamonu Lâhikası)

Risale-i Nur'un meslek-i esası; ihlâs-ı tâmm.. ve terk-i enâniyet.. ve zahmetlerde rahmeti ve elemelerde bâkî lezzetleri hissedip aramak.. ve fânî, ayn-ı lezzet-i sefihânedede elîm elemeleri göstermek.. ve imanın bu dünyada dahi hadsiz lezzetlere medar olmasını ve hiçbir felsefenin eli yetişmediği noktaları ve hakikatleri ders vermek olduğundan, onların plânlarını inşallah tam akîm bırakacak. (Şualar)

Neden Çok Okumak?

Said Nursi, bazen bir talebesine Risale-i Nur'dan okuyuvermek nimetini lutfettiği zaman der ki: “Bu benim dersimdir. Ben kendim için okuyorum. Bu risaleyi, şimdiye kadar belki yüz defa okumuşum. Fakat, şimdi yeni görüyorum gibi tekrar okumaya ihtiyaç ve iştiyakım var.”

Hem de ilim iki kısımdır: Bir nevi ilim var ki, bir defa bilinse ve bir-iki defa düşünülse kâfi gelir. Diğer bir kısmı, ekmek gibi, su gibi, her vakit insan onu düşünmeye muhtaç olur. Bir defa anladım, yeter diyemez. İşte ulûm-u imaniye (imanî ilimler) bu kısımdandır. Elinizdeki Sözler ekseriyet itibarıyla inşaallah o cümledendir. (Barla Lâhikası)

Bazı kimseler diyorlar: “Said, yanında başka kitapları buldurmuyor. Demek onları beğenmiyor. Ve İmam-ı Gazalî'yi de (R.A.) tam beğenmiyor ki, eserlerini yanına getirmiyor.” İşte bu acib manasız sözlerle bir bulantı veriyorlar. Bu nevi hileleri yapan, perde altında ehl-i zendekadır fakat, safdil hocaları ve bazı sofuları vasıta yapıyorlar.

Buna karşı deriz ki: “Hâşâ, yüz defa hâşâ!.. Risale-i Nur ve şakirdleri, Hücet-ül-İslâm İmam-ı Gazalî ve beni Hazret-i Ali ile bağliyan yegâne üstadımı beğenmemek değil, belki bütün kuvvetleriyle onların takib ettiği mesleği ehl-i dalaletin hücumundan kurtarmak ve muhafaza etmektir.

Fakat onların zamanında bu dehşetli zendeka hücumu, erkân-ı imaniyeyi sarsmıyordu. O muhakkik ve allâme ve müçtehid zatların asırlarına göre münazara-i ilmiyede ve diniyede isti'mal ettikleri silahlar hem geç elde edilir, hem bu zaman düşmanlarına birden galebe edemediğinden **Risale-i Nur, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'dan hem çabuk, hem keskin, hem tam düşmanların başını dağıtacak silahları bulduğu** için, o mübarek ve kudsî zatların tezgâhlarına müracaat etmiyor. Çünkü umum onların merci'leri ve menba'ları ve üstadları olan Kur'an, Risale-i Nur'a

tam mükemmel bir üstad olmuştur. Ve hem vakit dar, hem bizler az olduğumuz için vakit bulamıyoruz ki, o nuranî eserlerden de istifade etsek.

Hem **Risale-i Nur şakirdlerinin yüz mislinden ziyade zatlar, o kitaplarda meşguldürler ve o vazifeyi yapıyorlar. Biz de, o vazifeyi onlara bırakmışız.** Yoksa hâşâ ve kellâ! O kudsî üstadlarımızın mübarek eserlerini ruh u canımız kadar severiz. Fakat herbirimizin birer kafası, birer eli, birer dili var, karşımızda da binler müteceviz var. Vaktimiz dar. En son silah, mitralyoz gibi **Risale-i Nur bürhanlarını gördüğümüzden, mecburiyetle ona sarılıp iktifa ediyoruz.**» (Kastamonu Lâhikası)

Ümid ediyorum ki, Cenâb-ı Hak kabul etse tevfik verse, yazılanlar delâlet bulutlarını dağıtmaya kâfirdirler. Her derdin devâsı içinde var demiyeceğim, fakat mühlik dertlerin ağleb devâsı yazılanlarda vardır. Siz onların mütalâasını, **kıymettar bir ibadet olan tefekkür** nev'inde telâkki ediniz. Ve onlardaki ilmi, envâr-ı îmandan ve mârifetullahdan tasavvur ediniz ki usanç vermesin. (Barla Lâhikası Hulusi Bey'e hitaben)

Sözler namındaki envâr-ı Kur'ânîye ise, en mühim ibadet olan ibadet-i tefekkürîye nev'indedir. Şu zamanda en mühim vazife, imana hizmettir. İman saâdet-i ebediyenin anahtarıdır. (Barla Lâhikası)

Risale-i Nur, sâir kitaplara muhalif olarak başta perdeli gidiyor; gittikçe inkişaf eder. (Şualar)

Risaleleri Okumada Dikkat Edilecek Hususlar

1. Bütününü okumak.
2. Gazete gibi okumamak.
3. Bütünlük içinde mütalâaya kendimizi alıştırmak.
4. Kendi nefesine okumak ve ayrıca içinde bir şeyler olduğu mülâhazasıyla okumak.
5. Her gün okuduğu şeylerle kendini kritiğe tâbi tutmak ve otokontrol yapmak. Yoksa, eserler yaldızlı ciltlerle kütüphanede durur da, gerektiği gibi istifade edilemez. (FF-1)

Risalelerin Kısa Zamanda Hakikate Ulaştırma Vesilesi Olması

Zâhirden hakikate geçmek iki suretledir:

Biri: Tarikat berzahına girip, seyr ü sülûk ile kat-ı merâtip ederek hakikate geçmektir.

İkinci suret: Doğrudan doğruya, tarikat berzahına uğramadan, lûtf-u ilâhî ile hakikate geçmektir ki, Sahabeye ve Tâbiîne has ve yüksek ve kısa tarik şudur. Demek, hakaik-i Kur'âniyeden tereşşuh eden nurlar ve o nurlara tercümanlık eden Sözler, o hassaya mâlik olabilirler ve mâliktirler. (Mektubat)

Hem Risale-i Nur, hükema ve ulemanın mesleğinde gitmeyip, Kur'an'ın bir i'caz-ı manevîsiyle, **her şeyde bir pencere-i marifet açmış bir senelik işi bir saatte görür gibi Kur'an'a mahsus bir sırrı anlamıştır** ki, bu dehşetli zamanda hadsiz ehl-i inadin hücumlarına karşı mağlub olmayıp galebe etmiş. (Mesnevî-i Nuriye)

Resâili'n-Nur dahi gayet yüksek ve derin bir ilim olduğu halde, külfet-i tahsile ve derse çalışmaya ve başka üstadlardan taallüm edilmeye ve müderrisînin ağzından iktibas olmaya muhtaç olmadan, herkes derecesine göre o ulûm-u âliyeyi, meşakkat ateşine lüzum kalmadan anlayabilir, kendi kendine istifade eder, muhakkik bir âlim olabilir.» (Şualar)

«Bir sene bu risaleleri ve bu dersleri anlayarak ve kabul ederek okuyan, bu zamanın mühim, hakikatli bir âlimi olabilir.» (Lem'alar)

«Eskiden kırk günden tut, tâ kırk seneye kadar bir seyr ü sülûk ile bazı hakaik-i imaniyeye ancak çıkılabılırdi. Şimdi ise, Cenâb-ı Hakkın rahmetiyle, **kırk dakikada o hakaik çıkarılacak bir yol bulunsa, o yola karşı lâkayt kalmak elbette kâr-ı akıl değil. İşte, otuz üç adet Sözler, böyle Kur'ânî bir yolu açtığını, dikkatle okuyanlar hükmediyorlar.** (Mektubat)

Bediüzzaman'ın tahsili sırasında takip ettiği usulündeki maksadı, esasen kendisinde fitraten mevcut bulunan icad ve teceddüd fikrini medrese usûllerinde göstermek ve bir teceddüd vücuda getirmek (Haşiye) ve bir sürü haşiye ve şerhlerle vakit zayi' etmemekti. Bu suretle alelusûl yirmi sene tahsili lâzım gelen ulûm ve fününun zübde ve hülâsasını üç ayda tahsil ve ikmal etmiştir.

(Haşiye): Yirmiüç senede te'lifi tamamlanan ve yüz otuz kitabdan müteşekkil "Risale-i Nur" adlı eserleriyle, ilm-i Kelâm sahasında bir teceddüd yaptığı görülmüştür. Evet kendisi onbeş sene tahsili lâzım gelen ilmi üç ayda elde etmesi, gaybî bir işarettir ki: "Bir zaman gelecek, onbeş sene değil, bir sene bile ilm-i iman dersini alacak medreseler ele geçmeyecek. İşte o zamanda müştaklara onbeş senelik dersi onbeş haftada ellere verebilecek Kur'anî bir tefsir çıkacak ve Said onun hizmetinde bulunacak." Evet tam zuhur etti ve aynen görüldü. (Tarihce-i hayat)

Nur Dairesinde Daima Birinciliği Muhafaza Eden Zat'a (Hulusi Abi'ye)

Ben onu görmeden epey zaman evvel Sözler'i yazarken, onun aynı vazifesiyle muvazzaf bir şahs-ı manevî bana muhatab olmuşcasına, ekseriyet-i mutlaka ile

temsilâtım onun vazifesine ve mesleğine göre olmuştur. Demek oluyor ki, bu şahsı, Cenâb-ı Hak bana hizmet-i Kur'ân ve imanda bir talebe, bir muin tayin etmiş. Ben de bilmiyerek onunla onu görmeden evvel konuşuyormuşum, ders veriyormuşum ... (Barla Lâhikası)

Ben Sözler'i yazarken ihtiyarsız olarak ekser temsilâtı, şuûnât-ı askeriye nev'inde zuhur ediyordum. Neden böyle yazıyorum, sebebini bulamıyordum. Sonra hatırıma geldi ki, belki istikbalde şu Sözler'i hakkıyla anlayacak, kabul edip hırz-ı cân edecek en mühim talebeleri askerîden yetişecek. Onun için böyle yazmaya mecbur oluyorum, düşünüp o kahraman askerleri bekliyordum. İşte mağrur olma, şükret; sen o askerlerden bahtiyar birisisin ki, evvel yetiştin. (Barla Lâhikası)

Özet

1- Ebedi saadetin anahtarı olan iman esaslarını sarsmak isteyenlere karşılık her şeyden evvel imanımızı taklitten tahkike çevirip kuvvetlendirmeliyiz.

2- Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı değil bin seneden beri İslamı hedef alan saldırıların açtığı yaraları tedavi ediyor.

3- Risale-i Nur, şu zamanın yaralarına en münasib bir ilaç, bir merhem ve çeşitli hücumlara maruz hey'et-i İslâmiyeye en faydalı bir rehberdir.

4- Nurlar herkesin her zaman muhtaç olduğu hakikat ilmini ihtiva etmektedir.

5- Risaleleri ihtiyaç hissederek, aradıklarımızı içinde bulabiliriz düşüncesiyle okumalıyız.

6- Günümüzde ebedi hayatın anahtarı olan hakikatleri öğretecek müesseseler yetersiz olduğu gibi gerekli vakit de yoktur. Nurlar bu şartlar altında istenilen kıvamı yakalayabilmek için büyük bir kaynaktır.

Düşünce ve Aksiyon İnsanı

Bedüzzaman, üzerinde titizlikle durulup düşünülmesi, araştırılıp insanlığa tanıtılması gerekli olan bir simadır. O, İslâm âleminin, inanç, moral ve vicdânî enginliğini hem de en katıksız ve müessir şekilde ortaya koyan çağın bir numaralı insanıdır. Ona, onun düşüncelerine, hissî mülâhazalarla yaklaşmak, onu ve eserini anmak sayılmaz. Duygusallık, onun her zaman uğrunda yiğitçe tavır ortaya koyduğu ve gürül gürül anlattığı meselelerin ciddiyetiyle te'lif edilemez. O, bütün ömrünü, Kitab ve Sünnet'in gölgesinde, tecrübe ve mantığın kanatları altında, derin bir aşk ve heyecanla beraber, hep bir muhakeme insanı olarak sürdürmüştür.

Dış görünüş itibariyle sade ve basit görünen Bedüzzaman, gerek düşünce hayatında, gerek aksiyonunda herkeste bulunmayan engin bir karakter sergiledi. Onun, insanlık için en hayâtî meselelerde bütün insanlığı kucaklayışı, küfür, zulüm ve dalâlete karşı tiksinti duyusu, her zaman istibdada karşı savaş ilan etmesi, bu uğurda hayatı istihkâr edencesine vefâsı ve civanmertliği, hatta ölümü gülerek karşılaması, onun için normal davranışlardı. O engin bir his insanı olmanın yanında, misyonuylâ alâkalı mes'elelerde, hep Kitap-Sünnet yörüngeli; muhâkeme ve mantık televvünlü yaşamıştı. O, davranışları itibariyle, masum bir ikili görünüm sergilerdi. Biri, engin bir vicdan eri, derin bir aşk ve heyecan timsali ve olabildiğince mert bir insan görünümü; diğeri de fevkalâde dengeli, çağdaşlarının çok önünde ileri görüşlü, büyük plân ve projeler üretebilen sağlam bir kafa yapısına sahip mütefekkir görünümü. Bedüzzaman ve onun davasına bu zaviyeden yaklaşmak, onun, İslâm büyüklerinin bir devamı olarak, içinde bulunduğumuz çağda bizim ifade ettiğimiz ma'nâyı anlamamız bakımından çok önemlidir.

Bedüzzaman'ın hemen bütün eserleri, içinde doğmuş olduğu çağ zâviyesinden, yorumlanmaya açık bazı mes'eleleri yorumlama açısından o uğurda harcanmış ciddî bir gayretin sonucudur. Onun eserlerinde önce Anadolu, sonra da bütün İslâm dünyasının hem âh u efgânı, hem de ümit ve şevk u târâbını duyup dinlemek mümkündür. Gerçi o, doğunun ücrâ bir kasabasında doğmuştur ama, kendini hep bir Anadolu olarak hissetmiş ve bizim duygularımızı bir İstanbul efendisi gibi soluklamış ve her zaman topyekün bir ülkeyi engin bir şefkat ve dupduru bir samimiyetle kucaklamıştır.

Aslında, ayrı ayrı Nûr'un her mes'elesi, Batı standartlarına göre birer doktora mevzuu olarak ele alınıp desteklenmeliydi.. bu, Nûr'un gerçek değerinin, akademisyenler seviyesinde bir kere daha ortaya çıkması bakımından oldukça önemliydi. Gerçi, şimdiye kadar bir hayli genç arkadaşımız, Nurlar etrafında doktora veya master seviyesinde oldukça yoğun çalışmalar yaptılar ama, bunların hiçbiri, O Kâmet-i Bâlâ'yı büyük eseriyle aksettirecek mahiyette değildi.

Bütün temennimiz, bu hususla alâkalı bir enstitü bünyesinde, böyle bir çalışmanın çok yakın bir zamanda gerçekleştirilmesidir. (Ruhumuzun Heykelini Dikerken)

Dost, Kardeş ve Talebe

...Kur'an-ı Hakim'in dellalı olduğum cihetle benim ziyaretime gelenleri ale'r-re'si ve'l-ayn kabul ediyorum. Onlar da üç tarzda olur; ya dost olur, ya kardeş olur, ya talebe olur.

Dostun hassası ve şartı budur ki: Kat'iyen Sözler'e ve envar-ı Kur'aniye'ye dair olan hizmetimize ciddi taraftar olsun.. ve haksızlığa ve bid'alara ve dalalete kalben taraftar olmasın.. kendine de istifadeye çalışsın.

Kardeşin hassası ve şartı şudur ki: Hakiki olarak Sözler'in neşrine ciddi çalışmakla beraber, beş farz namazını eda etmek, yedi kebairi işlememektir.

Talebeliğin hassası ve şartı şudur ki: Sözler'i kendi malı ve te'lifi gibi hissedip sahip çıksın.. ve en mühim vazife-i hayatiyesini onun neşir ve hizmeti bilsin.

İşte bu üç tabaka, benim üç şahsiyetimle alakadardır: Dost, benim şahsi ve zati şahsiyetimle münasebettar olur. Kardeş, abdiyetim ve ubudiyet noktasındaki şahsiyetimle alakadar olur. Talebe ise, Kur'an-ı Hakim'in dellalı cihetinde ve hocalık vazifesindeki şahsiyetimle münasebettardır.

Şu görüşmenin de üç meyvesi var:

Birincisi: Dellallık itibarıyla mücevherat-ı Kur'aniye'yi benden veya Sözler'den ders almak, velev bir ders de olsa..

İkincisi: İbadet itibarıyla uhrevi kazancıma hissedar olur.

Üçüncüsü: Beraber dergah-ı ilahiyeye müteveccih olup rabt-ı kalb ederek, Kur'an-ı Hakim'in hizmetinde el ele verip tevfiik ve hidayet istemek...

Eğer talebe ise, her sabah mütemadiyen ismiyle, bazen hayaliyle dahi yanımda hazır olur, hissedar olur.

Eğer kardeş ise, birkaç defa hususi ismiyle ve suretiyle dua ve kazancımda hazır olup hissedar olur. Sonra umum ihvanlar içinde dahil olup, rahmet-i ilahiyeye teslim ediyorum ki, dua vaktinde "ihveti ve ihvani" dediğim vakit onlar içinde bulunur. Ben bilmezsem, rahmet-i ilahiye onları biliyor ve görüyor.

Eğer dost ise ve feraizi kılar ve kebairi terk ederse, umumiyet-i ihvan itibarıyla duamda dahildir. Bu üç tabaka dahi beni manevi dua ve kazançlarında dahil etmek şarttır. (Mektubat)

Bir talebe, yüz dostu müreccahtır. (Barla lahikası)

Bu iki hadis-i şeriften alınan bir ilhamla, Risale-i Nur'u yazmanın dünyevî ve uhrevî pek çok faydalarından, Risale-i Nur'da beyan edilen ve şakirtlerinin tecrübeleriyle tasdik edilen yalnız birkaç tanesini beyan ediyoruz.

BEŞ TÜRLÜ İBADET:

1- En mühim bir mücahede olan ehl-i dalâlete karşı mânen mücahede etmektir. 2- Üstadına neşri hakikat cihetinde yardım suretiyle hizmet etmektir. 3- Müslümanlara iman cihetinde hizmet etmektir. 4- Kalemle ilmi tahsil etmektir. 5- Bazan bir saati bir sene ibadet hükmüne geçen, tefekkürî olan bir ibadeti yapmaktır.

BEŞ TÜRLÜ DE DÜNYEVÎ FAYDASI VAR:

1- Rızıkta bereket. 2- Kalbde rahat ve sürur. 3- Maişette suhûlet. 4- İşlerinde muvaffakiyet. 5- Talebelik faziletini almakla bütün Risale-i Nur talebelerinin has dualarına hissedar olmaktır.

KALEMLE NUR'LARA HİZMET VE SADAKATLE TALEBESİ OLMANIN İKİ MÜHİM NETİCESİ VARDIR:

1- Âyât-ı Kur'âniyenin işaretleriyle, imanla kabre girmektir.

2- Bütün şakirtlerin mânevî kazançlarına, Nur dairesindeki şirket-i mâneviye sırrıyla, umum onların hasenatlarına hissedar olmaktır.

Hem bu talebesizlik zamanında, melâikelerin hürmetine mazhar olan talebe-i ulûm-u diniye sınıfına dahil olup âlem-i berzahta -tâlihi varsa, tam muvaffak olmuşsa- Hâfız Ali ve Meyve'de bahsi geçen meşhur talebe gibi; şühedâ hayatına mazhar olmaktır. (Emirdağ lahikası)

Nur'un Meseleleri İzah Tarzı

Nurlar, İslâmî pek çok temel meseleyi halletmenin yanında, onlara bir bütün hâlinde bakıldığında, satır aralarına sıkıştırılmış pek çok yol gösterici mesajlar ve küllî kaideler türünden disiplinler ve fikir yumakları bulmak da mümkündür. Meselâ onlardan biri: “Bir insanı alıp, kemalâtın mertebelerinde dolaştırarak onu kurmay yapmaktansa beş on insanı nefer yapmak ve onları dalâletten kurtarmak daha iyidir.” Zira, çağ ve dönem itibarıyla insanları kurtarmak; onları ayakları yere basan birer nefer seviyesinde ele alma, onları yetiştirme, koruma ve kollamayla olacağından neferlerin anlayışı ve muhatap alınmaları ön plâna çıkar.

Risalelerde satır aralarında ifade edilen hususlardan bir diğeri de meselelerin “tedellî” (Tümdengelim = İstidlâl) metodu ile anlatılmasıdır. Yani müessirden esere giderek, eserin o çerçevede değerlendirilmesidir. Böylece eser, hem o “Müessir-i A'zam”ın büyüklüğü hem de o eserin ifade ettiği mânânın derinliği açısından daha bir açılır ve inkişaf eder. Böyle bir yol, eseri anlama açısından daha önemlidir. Çünkü bunun tersi bir yaklaşım tarzı ki, –eserden müessire doğru gitme yöntemidir– çok defa beklenen sonuca ulaştırmaz. Her ne

kadar o eseri oluşturan parçalar ciddî bir tenasüp içinde de olsa ve o eserin değişik yanları tam bir nizam, mükemmel bir âhenk ve şiiriyet de ifade etse, eldeki neticenin yine kendi kıymetince olması bakımından Zât-ı İlâhî hakkında yeterince fikir vermeyebilir.

Ama meseleye, öncelikle göklerin ve yerlerin zimamını elinde tutan Zât-ı Ecell-i A'lâ nazara alınarak tedellî yolu ile bakılınca, eseri meydana getiren fırçanın eser üzerinde çok önemli ve derin çizgiler bıraktığı hemen anlaşılacaktır. Hatta eserde münasebetsiz gibi görünen bazı çıkıntılarının bile değişik bir mânâ, farklı bir maslahat veya ince bir hikmet için olduğu hemen fark edilecektir ki, işte böyle bir eser, insanı bir hamlede, bir nefhada tecridin götürdüğü derinliklere çekip götürecektir. Böylece, her eserde bir derinleşme olduğu görülecek ve bu eserlerin her biri Zât-ı Ulûhiyet mülâhazasını ruhlarımıza çok farklı olarak fısıldayabilecektir. İşte Risalelerin satır aralarında verilen noktalardan bir diğeri de budur.

Ayrıca, küllî bir bakış açısıyla baktığımızda; Risalelerin, ibtidâ ile intihânın birleştiği noktaların izahı olduğu da söylenebilir. Dolayısıyla, hemen herkes bu eserlerden seviyesine göre mutlaka bir şeyler anlar. Bazıları düz satırlardan bir şeyler anlarken, diğer bazıları da satırlarla beraber satır aralarını, hatta satır aralarının gölgelerine göre satırları dahi farklı anlayabilir. (fikir atlası)

Risalelerin İmtihan Unsuru Olması

Bizim için Risaleler, çok büyük ve çok önemli mânâlar ifade eden ve bir yönüyle geleceği şerheden ve hatta bu daire içinde yetiyecek büyük velilere, mürşidlere, ebrara, mukarrabîne rehberlik yapacak tertemiz bir kaynak olmasına rağmen bazıları için hiçbir değer ifade etmemekte; dahası onun hakkında, dili bozuk ve çok muğlak, bir şey anlayamıyoruz demektedirler. Haddizatında onun hakkında böyle denmesinden ciddî rahatsızlık duyduğumu söyleyebilirim. Çünkü sizin, çok dâhi dediğiniz insanlar, birtakım güzel ifadelerde bulunabilir ve onlar da çok orijinal sözler olabilir.

Ancak Risalelerde öyle dâhiyane söylenmiş sözler vardır ki, bunlar âdetâ söylenemez türden şeylerdir.. ve Üstad'ın ifadesiyle Lemeât bir bakıma çekirdek, Mesnevi-i Nuriye rüşeym, diğer Risaleler de o feyyaz yamaçların fidanlığıdır. Ben, kuru nassçılığa gömülmüş insanların, onlardan istifade edeceğine çok ihtimal vermiyorum. Ama yine de ah ne olurdu onlar da onu tanıyıp tatsalardı! Bu onlar için de ayrı bir derinlik olacak ve düşünceleri, heyecanları ayrı bir tesir icra edecek, ayrı bir zenginliğe ulaşacaktı. (fikir atlası)

«Çoklar tarafından hem bana, hem bazı Nur kardeşlerime sual etmişler ve ediyorlar: **“Neden bu kadar muarızlara karşı ve muannid filozoflara ve ehl-i dalâlete mukabil Risale-i Nur mağlûp olmuyor?** diye bu mealde çok suallere karşı el-cevap deriz ki:

Kur'ân-ı Hakîmin sırr-ı i'câzıyla hakikî bir tefsiri olan **Risale-i Nur, bu dünyada bir mânevî cehennemî dalâlette gösterdiği gibi, imanda dahi bu dünyada mânevî bir cennet bulunduğunu ispat ediyor.** Ve günahların ve fenalıkların ve haram lezzetlerin içinde mânevî elîm elemeleri gösterip hasenat ve güzel

hasletlerde ve hakaik-i Şeriatın amelinde cennet lezaizi gibi mânevî lezzetler bulunduğunu ispat ediyor. Sefahet ehlini ve dalâlete düşenleri o cihetle, akli başında olanlarını kurtarıyor. Çünkü, bu zamanda iki dehşetli hal var.

Birincisi: Âkıbeti görmeyen, bir dirhem hazır lezzeti ileride bir batman lezzetlere tercih eden hissiyat-ı insaniye akıl ve fikre galebe ettiğinden, **ehl-i sefaheti sefahetten kurtarmanın çare-i yegânesi, aynı lezzetinde elemi gösterip hissini mağlûp etmektir.** Ve ³ *يَسْتَجِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ* âyetinin işaretiyle, bu zamanda âhiretin elmas gibi nimetlerini, lezzetlerini bildiği halde, dünyevî kırılacak şişe parçalarını onlara tercih etmek, ehl-i iman iken ehl-i dalâlete o hubb-u dünya ve o sır için tâbi olmak tehlikesinden kurtarmanın çare-i yegânesi, **dünyada dahi cehennem azabı gibi elemeleri göstermekle olur ki, Risale-i Nur o meslekten gidiyor.** Yoksa, bu zamandaki küfr-ü mutlakın ve fenden gelen dalâletin ve sefahetteki tiryakiliğin inadı karşısında, Cenâb-ı Hakkı tanıttırdıktan sonra ve Cehennem vücutunu ispat ile ve onun azabıyla insanları fenalıktan, seyyiattan vazgeçirmek yoluyla ondan, belki de yirmiden birisi ders alabilir. Ders aldıktan sonra da, “Cenâb-ı Hak Gafûr-ı Rahîmdir, hem Cehennem pek uzaktır” der, yine sefahetine devam edebilir. Kalbi, ruhu hissiyatına mağlûp olur.

İşte, Risale-i Nur ekser muvazeneleriyle küfür ve dalâletin dünyadaki elîm ve ürkütücü neticelerini göstermekle, en muannid ve nefisperest insanları dahi o menhus, gayr-ı meşru lezzetlerden ve sefahetlerden bir nefret verip, akli başında olanları tevbeye sevkeder.»

«**Bu sırda ikinci dehşetli hal:** Eski zamanda küfr-ü mutlak ve fenden gelen dalaletler ve küfr-ü inâdiden gelen temerrüd bu zamana nisbeten pek azdı. Onun için eski İslâm muhakkiklerinin dersleri, hüccetleri o zamanda tam kâfi olurdu. **Küfr-ü meşkûkü** çabuk izale ederlerdi. Allah’a iman umumî olduğundan Allah’ı tanıttırmakla ve Cehennem azabını ihtar etmekle çokları sefahetlerden, dalaletlerden vazgeçebilirlerdi.

Şimdi ise, eski zamanda bir memlekette bir kâfir-i mutlak yerine şimdi bir kasabada yüz tane bulunabilir. Eskide fen ve ilim ile dalalete girip inad ve temerrüd ile hakaik-ı imana karşı çıkana nisbeten şimdi yüz derece ziyade olmuş. Bu mütemerrid inadçılar firavunluk derecesinde bir gurur ile ve dehşetli dalaletleriyle, hakaik-ı imaniyeye karşı muaraza ettiklerinden, elbette **bunlara karşı atom bombası gibi bu dünyada onların temellerini parça parça edecek bir hakikat-ı kudsiye lâzımdır** ki, onların tecavüzatını durdursun ve bir kısmını imana getirsin.

İşte Cenab-ı Hakk’a hadsiz şükürler olsun ki, bu zamanın tam yarasına bir tiryak olarak Kur’an-ı Mucizülbeyan’ın bir mucize-i maneviyesi ve lemaatı bulunan **Risale-i Nur, pek çok müvazenelerle en dehşetli muannid mütemerridleri, Kur’anın elmas kılıncı ile kırıyor ve kâinat zerrelere adedince vahdaniyet-i İlahiyeye ve imanın hakikatlarına hüccetleri, delilleri gösteriyor.**» (Hutbe-i Şamiye)

³ “Bile bile dünyayı (âhirete) tercih ederler.” İbrahim Suresi, 14/3.

Okunabilecek başka yerler:

- Fasıldan fasıla 1 ve 2. ciltlerde “Risale-i Nur Etrafında” başlığı altında risale ve üstad hakkında bir çok farklı mevzuda bilgi verilmiştir.
- Fasıldan Fasıla-2 de “Bediüzzaman ve Mesnevisi Üzerine” başlığı altında Hocamızın Üstad Hazretleri ve Mesnevi-i Nuriyeyi tanıttığı uzunca bir takdim yazısı bulunmaktadır.
- Kırık Mızrap’da Hocamızın Üstad hazretlerini anlattığı ÜSTAD, IŞIK ADAM, BÜYÜK ÇİLEKEŞ başlıklı şiirleri mevcuttur.
- Hocamızın yazılı ve sözlü ifadelerinde Risaledeki hakikatleri şerh ettiğini görmekteyiz. Bu nazarla bakınca risalelerin önemi ve onlardan ne anlamamız gerektiği daha iyi anlaşılacaktır.